

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 9Sžsk/157/2018
Identifikačné číslo spisu: 2017200300
Dátum vydania rozhodnutia: 30. marca 2022
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2022:2017200300.4

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej, členky senátu JUDr. Jany Martinčekovej a člena senátu Mgr. Michala Novotného (sudca spravodajca) vo veci žalobkyne: Y., nar. XX.. XXXX, E., U., zastúpenej: JUDr. Matej Marhavý, advokát, Šafárikovo nám. 4, Bratislava, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta 8 až 10, Bratislava-Staré Mesto, o preskúmanie rozhodnutia z 23. augusta 2017 č. 33023-2/2017-BA, o kasačnej sťažnosti žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 20 Sa 25/2017-75 z 29. júna 2018 takto

rozhodol:

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky zrušuje rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 20 Sa 25/2017-75 z 29. júna 2018 a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Z administratívnych spisov žalovanej vyplýva, že žalobkyňa na základe povolenia z 8. novembra 2006 poskytovala zdravotnú starostlivosť v neštátnom zdravotníckom zariadení v odbore pediatria. Slovenská lekárska komora jej ešte 12. januára 2006 vydala licenciu na výkon samostatnej zdravotníckej praxe č. L1A/NR/0710/05. Na žiadosť žalobkyne jej Nitriansky samosprávny kraj rozhodnutím zo 16. mája 2008 zrušil s účinnosťou od 30. mája 2008 skoršie povolenie na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia. Licencia na výkon samostatnej zdravotníckej praxe jej však zostala v platnosti aj po tomto dni. Napriek tomu sa žalobkyňa u žalovanej uplynutím 30. mája 2008 odhlásila z povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia samostatne zárobkovo činnej osoby.

2. Po zistení, že žalobkyňa bola aj naďalej (po 30. máji 2008) držiteľkou licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe, ju pobočka žalovanej v Galante prípisom z 10. novembra 2016 vyzvala na jej predloženie. Nato pobočka rozhodnutím z 23. januára 2017 č. 700-0600047716-GC09/16 vyslovila, že povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie žalobkyne nezaniklo 30. mája 2008. Pobočka vyšla z toho, že licencia na výkon samostatnej zdravotníckej praxe je oprávnením na vykonávanie činnosti podľa § 5 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení účinnom do 31. decembra 2010, v dôsledku čoho bola žalobkyňa aj po 30. máji 2008 samostatne

zárobkovo činnou osobou. Jej povinné nemocenské a dôchodkové poistenie tak podľa § 21 ods. 1 cit. zákona mohlo zaniknúť až 30. júna kalendárneho roka nasledujúceho po kalendárnom roku, kedy jej príjem z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti nebol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu podľa § 138 ods. 10 cit. zákona. Z výpisu z daňového priznania žalobkyne k dani z príjmov pobočka zistila, že jej príjem pod túto hranicu v roku 2006 neklesol, takže jej povinné poistenie nemohlo zaniknúť 30. mája 2008.

3. Napriek odvolaniu žalobkyne žalovaná toto rozhodnutie potvrdila svojím rozhodnutím z 23. augusta 2017 č. 33023-2/2017-BA. Do odôvodnenia prevzala odôvodnenie rozhodnutia pobočky, ktoré považovala správne. Zdôraznila, že podľa § 3 ods. 4 písm. c) a § 10 ods. 1 zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve v znení neskorších predpisov sa zdravotnícke povolanie lekár mohlo vykonávať aj na základe licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe vydávanej podľa § 68 ods. 1 písm. a) cit. zák. Táto licencia podľa § 10 ods. 2 cit. zák. oprávňovala lekára na poskytovanie zdravotnej starostlivosti v zdravotníckom zariadení iného poskytovateľa, ako aj na inom mieste ako v zdravotníckom zariadení. Vydaná licencia tak podľa žalovanej predstavovala oprávnenie na výkon činnosti, ktoré zakladalo jej držiteľovi postavenie samostatne zárobkovo činnnej osoby podľa § 5 písm. c) zákona č. 461/2003 Z. z. Pobočka začala konanie, pretože považovala údaje v odhláske za sporné. Jej rozhodnutie ako celok podľa žalovanej zodpovedalo § 209 zákona č. 461/2003 Z. z.

4. Správny súd tu napadnutým rozsudkom vyhovel správnej žalobe a zrušil toto rozhodnutie žalovanej podľa § 191 ods. 1 písm. d) a g) Správneho súdneho poriadku. Vytkol žalovanej, že porušila procesné práva žalobkyne, pretože konanie začala po deviatich rokoch od prijatia odhlášky, ale jeho začatie žalobkyňa neoznámila a v rozpore s § 195 a 196 zákona č. 461/2003 Z. z. jej nedala možnosť vyjadriť sa vo veci. Napadnuté rozhodnutie je aj nepreskúmateľné, pretože v ňom žalovaná nereagovala na námietku žalobkyne, že jej povinné poistenie zaniklo podľa § 21 ods. 1 v spojení s ods. 4 písm. b) cit. zák. Postavenie žalobkyne ako samostatne zárobkovo činnnej osoby podľa § 5 písm. c) cit. zák. vyplývalo z povolenia samosprávneho kraja. Zánikom tohto povolenia k 30. máju 2008 zaniklo podľa § 21 ods. 4 písm. b) cit. zák. aj jej povinné sociálne poistenie. Licencia na výkon samostatnej zdravotníckej praxe nie je takým oprávnením. To vyplýva aj z § 10 ods. 2 zákona č. 578/2004 Z. z., čím sa však žalovaná riadne nezaoberala.

II.

Kasačná sťažnosť a vyjadrenia k nej

5. Včas podanou kasačnou sťažnosťou sa žalovaná domáha zrušenia tohto rozsudku a vrátenia veci na ďalšie konanie. Zdôraznila, že postavenie samostatne zárobkovo činnnej osoby je podľa § 5 zákona č. 461/2003 Z. z. naviazané na oprávnenie vykonávať určitú činnosť, nie na jej skutočnú realizáciu. Podľa § 3 ods. 4 zákona č. 578/2004 Z. z. je také oprávnenie spojené aj s licenciou na výkon samostatnej zdravotníckej praxe. Jej držiteľ môže vykonávať zdravotnícke povolanie a dosahovať príjmy podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona č. 595/2003 Z. z. V dôsledku toho povinné nemocenské poistenie a dôchodkové poistenie podľa § 21 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. zaniklo až 30. júna po kalendárnom roku, v ktorom tieto príjmy klesli pod hranicu určenú v § 138 ods. 9 resp. ods. 10 cit. zák. Podanie odhlášky samo osebe nemá za následok zánik povinného poistenia. Žalovaná sa o existencii licencie L1A dozvedela až v roku 2016. Pri vydaní rozhodnutia nepostupovala v rozpore so zákonom, pretože podľa § 185 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. možno za úkon, ktorým sa začína konanie, považovať aj vydanie rozhodnutia; tento názor zodpovedá aj ustálenej praxi súdov.

6. Žalobkyňa žiadala kasačnú sťažnosť zamietnuť. Z ustanovení § 4 písm. b) a § 10 ods. 2 zákona č. 578/2004 Z. z. nevyplýva právo držiteľa licencie podnikáť, to žalobkyňa zaniklo zánikom povolenia na poskytovanie zdravotnej starostlivosti, čo potvrdzuje aj § 7 ods. 2 a § 82 ods. 3 cit. zák. Z nich vyplýva, že lekár môže podnikáť len v zdravotníctvom zariadení. Povolanie lekára sa odlišuje od iných slobodných povolání, pretože sa môže vykonávať len na základe povolenia na prevádzkovanie ambulancie. Rozhodnutie pobočky môže byť prvým úkonom v konaní, len ak má k dispozícii dostatok podkladov pre rozhodnutie. V danej veci však žalovaná takými podkladmi nedisponovala, vo veci rozhodla po deviatich rokoch, no napriek tomu nedala žalobkyňa možnosť sa vyjadriť. Žalobkyňa zotrvala na názore, že vo výrokoch rozhodnutí žalovanej chýba ustanovenie právneho predpisu, ktoré by jej dovoľovalo rozhodnúť o „nezaniknutí“ poistenia.

III.

Posúdenie veci kasačným súdom

7. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP), na ktorý od 1. augusta 2021 prešiel výkon súdnictva z Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (§ 101e ods. 2 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch v znení neskorších predpisov), preskúmal napadnutý rozsudok v celom rozsahu (§ 453 ods. 1 SSP) a predchádzajúce konanie pred správnym súdom bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP) v medziach uplatnených kasačných bodov (§ 453 ods. 2 SSP).

8. V prerokúvanej veci organizačná zložka verejnoprávnej inštitúcie zriadenej na výkon sociálneho poistenia podľa § 120 zákona č. 461/2003 Z. z. konala a rozhodovala v rámci svojej právomoci o otázke zániku poistenia, ktorý považovala za sporný. Toto rozhodovanie je podľa § 172 ods. 5 cit. zák. predmetom nedávkového konania, ktoré sa spravuje treťou časťou (§ 172 až 225) zákona č. 461/2003 Z. z. Citovaný § 172 ods. 5, ako aj § 178 ods. 1 písm. a) zákona č. 461/2003 Z. z. vymedzujú právomoc žalovanej ako rozhodovanie o vzniku, prerušení a zániku sociálneho poistenia v sporných prípadoch. Touto formuláciou však nie je obmedzený, ale ani definovaný možný výrok rozhodnutia v takýchto prípadoch. Spornosť prípadu, o ktorom rozhoduje žalovaná, bude pravidelne spočívať práve v tom, že poistenec sa bude domnievať, že sa splnili podmienky vzniku, prerušenia alebo zániku poistenia, hoci sa v skutočnosti nespĺnili. Potom ale výrok rozhodnutia žalovanej musí znieť tak, aby jasne ustálil, že tieto podmienky nenastali a sociálne poistenie nevzniklo, neprerušilo sa alebo nezanklo. Možnosť vydať takéto rozhodnutie je tak súčasťou právomoci, ktorá je žalovanej zverená v § 172 ods. 5 a § 178 ods. 1 písm. a) zákona č. 461/2003 Z. z., a opačné stanovisko žalobkyne nie je správne.

9. Podľa § 184 ods. 8 cit. zák. sa nedávkové konanie začína okrem iného z podnetu organizačnej zložky Sociálnej poisťovne. Také konanie je podľa § 185 ods. 4 cit. zák. začaté odo dňa, keď príslušná organizačná zložka urobila voči účastníkovi prvý úkon. Podľa § 195 ods. 1 cit. zák. organizačná zložka Sociálnej poisťovne pred vydaním rozhodnutia postupuje tak, aby presne a úplne zistila skutočný stav veci, a na ten účel obstará podklady na rozhodnutie. Podľa § 209 ods. 1 cit. zák. sa rozhodnutie organizačnej zložky vydáva písomne, ak zákon neustanovuje inak. Rozhodnutie musí byť v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti. Podľa § 210 ods. 2 cit. zák. sú organizačné zložky povinné rozhodnúť (okrem iného) vo veci zániku poistenia v sporných prípadoch najneskôr do 60 dní od začatia konania, resp. v mimoriadne zložitých prípadoch najneskôr do 120 dní od začatia konania.

10. Z citovaných § 184 ods. 8 a § 185 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. tak predovšetkým vyplýva, že okamihom začatia nedávkového konania na podnet organizačnej zložky je deň, kedy bol voči účastníkovi urobený prvý úkon. Inak povedané, konanie je začaté vtedy, keď organizačná zložka voči účastníkovi (navonok) prejavila, že voči nemu vedie určité nedávkové konanie. Žalovaná správne poukazuje na to, že takýmto prvým úkonom môže byť aj samo vydanie písomného rozhodnutia (§ 209 cit. zák.), keďže aj z neho je celkom zrejmé, že sa voči účastníkovi vedie určité konanie s určitým predmetom. Zákon č. 461/2003 Z. z. na rozdiel od napríklad zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) neobsahuje všeobecné ustanovenie o tom, že účastníkov treba o začatí konania upovedomiť a dať im možnosť vyjadriť sa k podkladu rozhodnutia pred jeho vydaním (§ 33 ods. 2 Spr. por.). To samozrejme nezbavuje Sociálnu poisťovňu povinnosti zabezpečiť účastníkovi konania ochranu jeho oprávnení, ktoré sú konkretizáciou základného práva na inú právnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, prípadne i základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (porov. uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 1 Vs 1/2019).

11. Podľa § 191 ods. 1 písm. g) SSP však správny súd môže zrušiť preskúmané rozhodnutie, len ak porušenie ustanovení o konaní bolo podstatné a ak mohlo mať za následok vydanie nezákonného rozhodnutia vo veci samej. Z citovaného ustanovenia tak celkom zreteľne vyplýva, že pre zrušenie rozhodnutia nepostačuje samo zistenie, že boli porušené ustanovenia o konaní, ale toto porušenie musí byť podstatné a muselo byť spôsobilé negatívne sa prejaviť na obsahu vydaného rozhodnutia. Ak

organizačná zložka pred vydaním prvostupňového rozhodnutia nedá účastníkovi konania možnosť vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia, môže sa týmto postupom pripraviť o určité dôležité poznatky (dôkazy), a tým spôsobiť, že jej rozhodnutie nebude vychádzať zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu (cit. § 209 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z.), teda bude nezákonné. Avšak to, či sa tak stalo, treba hodnotiť vždy v konkrétnej veci s ohľadom na to, z akého podkladu organizačná zložka pri svojom rozhodovaní vychádzala a čo pri svojom rozhodovaní nezohľadnila.

12. V prerokúvanej veci pobočka v Galante už 10. novembra 2016 dala žalobkyni na vedomie, že došetruje okolnosti týkajúce sa účasti žalobkyne na sociálnom poistení. Na tento účel ju vyzvala na predloženie licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe, ktorej číslo vo výzve presne uviedla. Z tejto výzvy vidieť, že na základe tejto licencie žalovaná „má za to, že Vaša registrácia SZČO bola odhlásená nesprávne ku dňu 30.05.2008 a treba opraviť dobu poistenia do dňa 30.06.2010“. Výzva bola žalobkyni doručená 21. novembra 2016, teda približne dva mesiace pred vydaním prvostupňového rozhodnutia. Žalobkyni tak bola daná jednak možnosť, aby túto licenciu predložila sama, jednak možnosť, aby už v tomto okamihu mohla uviesť svoje argumenty, kvôli ktorým sa domnieva, že táto licencia nezakladá oprávnenie na vykonávanie samostatnej zárobkovej činnosti na účely § 5 zákona č. 461/2003 Z. z. Z administratívneho spisu nevyplýva, že by žalobkyňa akékoľvek argumenty uviedla, preto pobočka v Galante vydala rozhodnutie z 21. januára 2007. Pri jeho vydaní žalovaná vychádzala z existencie uvedenej licencie a z obsahu daňového priznania žalobkyne za zdaňovacie obdobie 2006, ktoré obsahuje údaj o výške príjmu z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti.

13. Zo žiadneho ustanovenia zákona č. 461/2003 Z. z. nevyplýva, že by žalovaná mohla rozhodnutie o vzniku, prerušení alebo zániku sociálneho poistenia vydať len do určitého času po podaní odhlášky. Pokiaľ má byť plynutie času na účely sociálneho poistenia podstatné, ustanovuje to zákon č. 461/2003 Z. z. výslovné, napr. v § 145 ods. 3 (premlčanie vrátenia poistného) alebo v § 147 (premlčanie predpísania a vymáhania poistného). Preto nemožno súhlasiť s výhradou správneho súdu, že rozhodnutie vydané po deviatich rokoch je nepredvídateľné. Žalobkyňa mohla uplatniť svoje práva podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy jednak reakciou na prípis z 10. novembra 2016, jednak podaním odvolania proti prvostupňovému rozhodnutiu. Hoci ho aj podala, podstatné skutkové východiská tohto rozhodnutia (držbu licencie a výšku príjmu za rok 2006) nespochybnila. Za daných okolností tak nemožno uzavrieť, že by boli ustanovenia o konaní porušené natoľko podstatným spôsobom, aby to zakladalo dôvod na zrušenie preskúmaného rozhodnutia podľa § 191 ods. 1 písm. g) SSP.

14. Kasačný súd nesúhlasí ani s námietkou, že prvostupňové rozhodnutie má nesprávny výrok. Podľa § 209 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. musí rozhodnutie obsahovať výrok, odôvodnenie a poučenie o odvolaní. Podľa odseku 3 cit. paragrafu výrok obsahuje rozhodnutie vo veci s uvedením ustanovenia právneho predpisu, podľa ktorého sa rozhodlo. Citované ustanovenie bližšie neustanovuje, aké ustanovenie má byť vo výroku uvedené. V prerokúvanej veci sa výrokom prvostupňového rozhodnutia z 23. januára 2017 rozhodovalo práve o otázke, že neboli naplnené podmienky, za ktorých podľa § 21 ods. 1 a 4 zákona č. 461/2003 Z. z. malo zaniknúť povinné poistenie žalobkyne. Citovať vo výroku tieto ustanovenia, z ktorých vyplýva, kedy sociálne poistenie zaniká, no nie, kedy nezaniká, by tak mohlo pôsobiť mätúco. Žalovaná tak nepochybila podstatným spôsobom, ak vo výroku odkázala len na všeobecné ustanovenie § 178 ods. 1 písm. a) cit. zák., ktoré jej dovoľuje o tejto spornej otázke rozhodnúť.

15. Konečne sa kasačný súd nestotožňuje ani s názorom správneho súdu, že rozhodnutia žalovanej sú nedostatočne odôvodnené. Podľa § 209 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. sa v odôvodnení rozhodnutia uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom pre rozhodnutie, akými úvahami bola organizačná zložka vedená pri hodnotení dôkazov a pri použití právnych predpisov, na ktorých základe rozhodovala. Preskúmané rozhodnutie odkazuje na § 5 a § 21 ods. 1 a 4 zákona č. 461/2003 Z. z. a jasne uvádza, že vychádza z informácie Slovenskej lekárskej komory, že žalobkyňa mala od 12. januára 2006 až do 23. januára 2017 licenciu na výkon samostatnej zdravotníckej praxe, ako aj z údajov o jej príjme z podnikania a inej zárobkovej činnosti, ktoré pomerala k hranici uvedenej v § 138 ods. 10 zákona č.

461/2003 Z. z. Tým sa napadnuté rozhodnutie celkom zreteľne vyrovnáva aj s otázkou, či žalobkyni mohlo k spornému 30. máju 2008 zaniknúť povinné poistenie aj podľa § 21 ods. 1 cit. zák., a správny súd mu nedôvodne vytýka, že na túto námietku žalobkyne nereagovalo.

16. Posledným dôvodom, na ktorom správny súd postavil svoj zrušujúci rozsudok a ktorému sa v prevažnej miere venuje aj kasačná sťažnosť, je však otázka, či držba licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe (L1A) zakladala žalobkyni povinné nemocenské a dôchodkové poistenie. Táto kľúčová právna otázka bola medzičasom predmetom rozporných rozhodnutí veľkého senátu najvyššieho súdu sp. zn. 1 Vs 1/2019 a 1 Vs 3/2019. Podľa už citovaného § 466 ods. 3 SSP je právny názor vyjadrený v rozhodnutí veľkého senátu pre senáty záväzný, no možno sa od neho odchyliť len tým, že sa vec znova postúpi na prejednanie veľkému senátu. Takéto nové rozhodnutie veľkého senátu sa potom znova stáva záväzným pre všetky senáty. To však logicky predpokladá, že vydaním nového rozhodnutia veľkého senátu zanikajú účinky záväznosti právneho názoru vyjadreného v skoršom rozhodnutí veľkého senátu v tom rozsahu, v akom sa právny názor vyjadrený v neskoršom rozhodnutí odchyľuje od skoršieho rozhodnutia veľkého senátu. Podľa kasačného súdu tak v súčasnosti treba pri riešení otázky účinkov licencie L1A vychádzať z neskoršieho rozsudku veľkého senátu najvyššieho súdu sp. zn. 1 Vs 3/2019.

17. V rozsudku sp. zn. 1 Vs 3/2019 veľký senát formuloval právny názor, podľa ktorého licenciu L1A (na výkon samostatnej zdravotníckej praxe) ako samostatné oprávnenie na výkon zdravotníckeho povolania podľa § 3 ods. 4 písm. c) zákona č. 578/2004 Z. z. treba považovať za oprávnenie na vykonávanie činnosti v zmysle § 5 písm. c) zákona č. 461/2003 Z. z., na základe ktorého je lekár - držiteľ licencie L1A považovaný za samostatne zárobkovo činnú osobu na účely sociálneho poistenia. Sociálna poisťovňa neposudzuje príjem takého lekára výlučne vo vzťahu k licenci L1A a teda nie je povinná skúmať, či všetky príjmy vykázané v jeho daňovom priznaní v príslušnom zdaňovacom období sú príjmami lekára, považovaného za samostatne zárobkovo činnú osobu (SZČO) podľa § 5 písm. c) zákona č. 461/2003 Z. z. Ak taký lekár v daňovom priznaní priznal príjmy, považované za príjem z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu alebo výnos súvisiaci s podnikaním a s inou samostatnou zárobkovou činnosťou (§ 6 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov), ide vždy o príjem samostatne zárobkovo činnnej osoby a nie je právne významné, či tento príjem fyzická osoba dosiahla z titulu jej statusu podľa § 5 písm. c) alebo aj podľa iných písmen v § 5 zákona č. 461/2003 Z. z. Rozhodnutie veľkého senátu najvyššieho súdu bolo napadnuté aj ústavnou sťažnosťou podľa čl. 127 ústavy. Ústavný súd Slovenskej republiky ju však uznesením sp. zn. IV. ÚS 610/2021 odmietol, pretože vyslovené právny závery nepovažoval za ústavne neutržateľné.

18. Senát najvyššieho správneho súdu je podľa § 466 ods. 3 SSP uvedenými právnymi názormi viazaný a nevidí žiaden dôvod na to, aby sa od nich postupom podľa citovaného ustanovenia odklášal. Právny názor správneho súdu, že licenciu na výkon samostatnej zdravotníckej praxe sama neoprávňuje na poskytovanie zdravotnej starostlivosti, odporuje jasnému zneniu § 10 ods. 2 zákona č. 578/2004 Z. z. Podľa tohto ustanovenia totiž možno ako samostatnú zdravotnícku prax poskytovať zdravotnú starostlivosť buď v zariadení iného poskytovateľa alebo na inom mieste ako v zdravotníctvom zariadení. Predpokladom využívania licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe tak nie je existencia zdravotníckeho zariadenia, pretože táto licenciu umožňuje poskytovať zdravotnú starostlivosť v zásade na akomkoľvek mieste, a to aj bez povolenia na prevádzkovanie zdravotníckeho zariadenia. Preto je nedôvodný aj odkaz žalobkyne na § 7 ods. 2 zákona č. 578/2004 Z. z., ktorý neustanovuje všeobecné podmienky, za ktorých možno vykonávať zdravotnícku prax, ale len osobitné podmienky, za ktorých možno prevádzkovať zdravotnícke zariadenie. Licenciu na výkon samostatnej zdravotníckej praxe však dovoľuje poskytovať zdravotnú starostlivosť aj mimo takého zariadenia. Preto aj ustanovenie § 79 cit. zák. ustanovoval rovnaké povinnosti pre poskytovateľa, ktorý je držiteľom povolenia alebo držiteľom licencie, z čoho je zrejmé, že povolenie a licenciu považuje za rovnocenné právne tituly na poskytovanie zdravotnej starostlivosti. Lekár, ktorý poskytoval zdravotnú starostlivosť na základe tejto licencie, bol dokonca podľa § 39 ods. 1 zákona č. 140/1998 Z. z. o liekoch a zdravotníckych pomôckach v znení účinnom do 30. novembra 2011 oprávnený predpisovať aj lieky, a to aj keď samostatnú zdravotnícku prax vykonával na inom mieste ako v zdravotníckom

zariadení. Táto licencia tak zakladala plnohodnotné oprávnenie lekára na poskytovanie zdravotnej starostlivosti bez viazanosti na určité zdravotnícke zariadenie. Aj žalobkyňou citovaný § 82 ods. 3 písm. a) zákona č. 578/2004 Z. z. treba vykladať v spojení písmenom c) toho istého odseku, ako aj so všetkými vyššie citovanými ustanoveniami tak, že za „fyzickú osobu, ktorá poskytuje zdravotnú starostlivosť bez povolenia“ nemožno považovať osobu, ktorá ju poskytuje na základe licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe.

19. Z uvedených dôvodov senát najvyššieho správneho súdu nevidí ani dôvod odkláňať sa od právneho záveru veľkého senátu, že držba takejto licencie na výkon samostatnej zdravotníckej praxe je oprávnením na vykonávanie činnosti podľa osobitného predpisu v zmysle § 5 písm. c) zákona č. 461/2003 Z. z. Lekár, ktorý je držiteľom takejto licencie, je podľa citovaného ustanovenia samostatne zárobkovo činnou osobou, ktorej účasť na povinnom nemocenskom a dôchodkovom poistení môže podľa § 21 ods. 1 a ods. 4 písm. b) cit. zák. zaniknúť buď zánikom tejto licencie alebo k 30. júnu určeného kalendárneho roka tým, že jeho príjem z podnikania a inej zárobkovej činnosti poklesne pod 12-násobok vymeriavacieho základu podľa § 138 ods. 10 zákona č. 461/2003 Z. z.

IV.

Záver

20. Správny súd tak nepostupoval správne, keď dospel k právnemu záveru, že preskúmané rozhodnutie trpí nedostatkami podľa § 191 ods. 1 písm. d) a g) SSP, a preto jeho rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci [§ 440 ods. 1 písm. g) SSP]. Kasačná sťažnosť je tak v tomto sťažnostnom bode dôvodná, v dôsledku čoho kasačný súd podľa § 462 ods. 1 SSP napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil správneho súdu na ďalšie konanie. Správny súd o správnej žalobe rozhodne znova, viazaný právnym názorom vysloveným v tomto rozsudku (§ 469 SSP).

21. Trovy konania o tejto kasačnej sťažnosti sú súčasťou trov konania, o ktorých podľa § 467 ods. 3 SSP rozhodne správny súd v novom konečnom rozhodnutí.

22. Tento rozsudok bol prijatý pomerom hlasov 3 : 0 (jednomyseľne).

Poučenie :

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.